

РУСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА И ЗАДАЦИ НОВОГА ВРЕМЕНА

Отац Глеб Јакуџин са групом једномишљеника покреће покрет за „перестројку“ у Руској Православној Цркви овим прогласом:

Све области живота у нашој земљи захваћене су процесом промена и обнове, „перестројке“. Ипак, Руска Православна Црква, као чувар духовних вредности који би, чини нам се, могао да динамично утиче на друштво, на том се путу веома споро ангажује. Десетинама година атеистичка је држава подвргавала Цркву суровим прогонима, упињући се да у потпуности уништи хришћанску веру у Русији: епископи, свештеници и лаици (верни народ) просто су истребљивани, богослужбана здања затвањана, иконе и верске књиге бацане у ватру, дискриминаторско законодавство дословно је утеривало вернике у заточеништво правих правцатих верских гетоа. Службеници атеизма настојали су и да изнутра униште Цркву, вршећи негативан одабир људи за службу у њој, сходно њиховом конформизму и беспринципности, али се та политика као бумеранг враћа држави, којој је данас помоћ Цркве неопходна.

Већина оних на којима данас почива Црква немају снаге за своју нову мисију. Упркос своме световном животу у служби друштва, Руска Православна Црква постала је неспособна за учешће у харитативним делатностима. Ипак, Црква је итекако жива! Огроман број младих, интелектуалаца и уопште људи жедних динамичног хришћанског живота ушли су у њено крило током последњих петнаест-двадесет година. Они ту могу много да допринесу и већ јесу допринели, у својој привржености Цркви. Али, неопходно је да се њихове могућности у црквеном делу употребе у потпуности, неопходно је да се све снаге Цркве способне за унапређујућу и стваралачку акцију — обједине. Дошао је погодан час и једно такво јединство могло би у садашњем тренутку да се оваплоти у *црквеном хришћанском покрету* за подршку циљевима и проблемима које је у нашој земљи отворила „перестројка“. Тај покрет морао би да делује у крилу Цркве, другог решења нема. По нашем мишљењу, свако субоблавање и сваки расцеп опасни су и осушења на пропаст. Циљ покрета састојао би се у томе да *допринесе истинском и репороду Православне Цркве у Русији* и његово би се деловање заснивало на искуству које је Црква већ стекла. То дуговечно искуство омогућило би да се истакну следећи главни правци деловања:

1. У том смислу већ су многе ствари учињене али некако неповезано. Хришћанско образовање може имати различите аспекте: стварање група за катихетску поуку, организовање недељних школа при црквама, образовање кружока за проучавање Светог Писма, упознавање свете Литургије, историје Цркве, дела црквених Отаца и савремених теолошких мислилаца. Потребно је уредити ширење црквених и верских списа уопште и преко касетофонских и видео касета и развити њихову производњу. У ово време већ се организују јавна предавања и јавне расправе и ничу верске библиотеке.

2. Што се тиче мисионарске делатности, ваља сасвим посебно издвојити — рад са омладином. Нужно је залазити међу младе са потпуним познавањем узрока њихових проблема, интересовања, слабости и вредности. Мисионарска делатност може се исто тако добро обављати и на вечерима за младе, посвећеним књижевности и музици, као и приликом радова на обнављању цркава и на поклоничким путовањима и екскурзијама који обухватају света места или манастире.

3. Парохијски живот тренутно је веома скучен и за његово оживљавање потребан је велики рад. То изискује огромну помоћ у конкретном остваривању онога што је прописано новим уставом на плану организације и руковођења Руском Православном Црквом. Покрет мора да учествује у решавању проблема као што су избор управе и начин управљања хришћанским општинама, организација парохијских скупова, односи са црквеном влашћу и државним органима, рад са различитим друштвеним групама парохијана, итд. Потребно је такође уредити и односе међу црквеним општинама, што би веома обогатило парохијски живот.

4. Хришћанска друштва сада отварају многе цркве и региструју своје заједнице. Ту би покрет могао да пружи значајну помоћ.

5. Покрет би морао да пружа и правну помоћ верницима и да узме учешћа у разради и преиспитивању нових закона, који се односе на слободу савести.

6. Друштво има потребу за учешћем Цркве у харитативним и уопште добротворним активностима (нпр. Црква би се могла побринути и организовати добровољни рад верника у болницама, пружању неге остарелим лицима, итд).

7. Један од циљева покрета је да покуша да васпостави непрекинуту хришћанску културну традицију. Покрет би могао да обједињује стваралачке интелектуалне напоре хришћана, људи који се баве хришћанском проблематиком; теологијом у ужем смислу, философијом, књижевношћу и православним иконописом.

8. Различите групе верника одавно се баве новијом историјом Цркве. Њима је потребна помоћ у прикупљању и објављивању сведочанстава о новомученицима — жртвама атеистични репресија, тј. свештеницима, епископима и лаицима који су протеклих страшних година бранили Цркву.

9. При црквама се стварају хришћанске заједнице: оне могу да служе као пример не само на економском плану, него и у погледу моралног поретка, јер су у њима и пословни односи засновани хришћански.

Сасвим је очигледно да покрет мора имати и доста других праваца деловања. Његов је циљ да обједини све што постоји у Цркви, да обogaђује и јача све што се може предузети ради спасења човековог.

Позивамо све чланове Руске Православне Цркве да подрже идеје покрета (...) и да учествују у његовој припреми. Позивамо све заинтересоване да се обратe члановима иницијативне групе.

Иницијативна група:

О. Глеб Јакуњин,
О. Николај Гаинов,
О. Георгије Еделштајн,
Архијакон А. Борисов.
Такон Олег Сењајев.

Аксјушчиц Виктор,
Анищенко Гљѐб,
Борш Валериј,
Бесмертниј Андреј,
Бурдјуг Виктор,
Гончаров Алексеј и др.